

PET DESETLETIJ SLOVENSKE ZDOMSKE KULTURNE REVIJE MEDDOBJE

Lev Detela

COBISS 1.02

Revija *Meddobje* je nastala leta 1954 v Buenos Airesu kot rezultat posebnega zdomskega narodnoozaveščevalnega kulturnega prizadevanja. Postala je izraz specifičnega emigrantskega odgovora izzivu po mnenju njenih ustanoviteljev slovenstvu neavtentičnega »socialističnega realizma« v domovini. Pomenljiv je že naslov tega literarnega organa. V nasprotju z vrsto revij, ki so takoj po drugi svetovni vojni nastale v Sloveniji z značilnimi naslovi ideološke in politične lojalnosti novemu komunističnemu sistemu (*Novi svet, Naša sodobnost, Nova obzorja*), nakazuje njeno ime – *Meddobje* – časovni intermezzo po zatonu stare dobe in sveta ter pred rojstvom »nove svobodne Slovenije« – z nalogo »reševati v književnosti in znanosti, v čustvu in misli krščanske vrednote v času modernih razvrednotenj, kazati smer skozi sodobni kaos, skozi to nejasno meddobje...«.¹ Čeprav sta prva urednika Zorko Simčič in Ruda Jurčec že v uvodni besedi priznala, da skušajo tudi v Sloveniji mnogi kulturni delavci razvijati umetniško dejavnost iz tradicionalnih slovenskih narodnih korenin in iz zavezujočih krščanskih vrednot, pa je dolžnost kulturnih delavcev v demokratičnih in svobodnih pogojih tujine, da izpričujejo »...rast in ...vero v rešitev domovine«. Vsekakor nakazujejo že te uvodne, v prvem zvezku *Meddobja* natisnjene besede, revijin program in razvoj: skrb za razvijanje vzporedne, paralelne slovenske književnosti kot korektiva ideološko vpeti literaturi v domovini.

Začetki nove slovenske zdomske revije so prepričljivi. V okviru prizadevanj v istem času v Argentini ustanovljene Slovenske kulturne akcije pripade *Meddobju* pomembna povezovalna in oblikovalna vloga in naloga. Leposlovna slovenska revija, ki prvič v zgodovini izhaja »izven matičnega slovenskega prostora« onstran oceanov, skuša vključevati pisce ne le iz Argentine in obeh Amerik, temveč z vseh celin. V prvi vrsti je to seveda evropski prostor, delno slovensko zamejstvo, zlasti v Italiji, na Tržaškem, kjer se po drugi svetovni vojni naseli in deluje večje število slovenskih katoliških emigrantov. Glavnima pobudnikoma revije Rudi Jurčecu in Zorku Simčiču uspe združiti in združevati različne ne zmeraj koherentne kulturniške sile in tako zdomsko literarno dogajanje socializirati. Uredniška politika se pri tem nasloni na že preizkušeni model v Sloveniji po drugi svetovni vojni ukinjene krščanskemu nazoru zavezana revije *Dom in svet*, vendar so opazne tudi spremembe in dopolnitve, na primer težnja po večjem odprtju v medkulturnost, skrb za informacijo o globalnem oziroma univerzalnem dogajanju v leposlovju in kulturi, čeprav primarno zanimanje ne velja

¹ Meddobje, št. 1-2/I, 1954, str. 3.

najbližjemu argentinskemu prostoru, v katerega kontekstu živi tudi *Meddobje*, temveč Evropi in njenim zlasti krščanskim kulturnim pobudam.

Prvim sodelavcem, predvsem iz vrst tistih katoliških intelektualnih skupin, ki so leta 1945 ob političnem preobratu v Jugoslaviji zapustile domovino in se naselile v slovenskem zamejstvu ter Evropi, a tudi v Južni in severni Ameriki in po drugih celinah, se pridružijo nekateri posamezniki, ki so bili že med vojno ali pred njo v tujini, a tudi posamezni zamejski avtorji (Valentin Polanšek, Alojz Rebula itd.), občasno pa s psevdonimi ali pod pravim imenom tudi posamezniki iz Slovenije (n.pr. Stanko Majcen, Ivan Mrak). V šestdesetih letih se reviji priključijo tudi mlajši sodelavci, ki so se iz Slovenije izselili že v povojnih razmerah (Milena Merlak Detela, Lev Detela, Bert Pribac). V poznejših fazah so zanimive objave mlajših, v glavnem že v Argentini rojenih avtorjev (n. pr. Tone Rode, Andrej Rot, Joža Lovrenčič mlajši, Pavle Fajdiga, sicer pretežno v španščini pišeči Pablo Štrukelj), čeprav njihovi prispevki ostajajo – z izjemo Andreja Rota – v primeri z doprinosom starejših več ali manj v manjšini. V prvi fazi *Meddobja* (v petdesetih letih), ko je bil ustvarjalni trenutek v matični Sloveniji še vidno dogmatično zatišan, bi bil izziv zdomske revije toliko večji, ko bi bila dostopna bralcem v Sloveniji. Ko se centralnoslovenska kultura delno sprosti, *Meddobje* v upognjenem loku svojega razvoja vsekakor dostojno opraviči obstoj in objavi vrsto alternativnih leposlovnih in esejističnih prispevkov. Urednik dr. Tine Debeljak na primer svoje sodelovanje naveže na koncept predvojnega *Doma in sveta*, še posebej pa poleg zanimanja za domačijski tradicionalizem povezovalno urejevanje poveže z odkrivanjem neoekspresionističnih krščanskih leposlovnih tendenc od Preglja, Velikonje in Majcna do novih variant pri Balantiču, Hribovšku in tudi v povojnem slovenskem ustvarjalnem svetu. Nadaljuje z objavljanjem prevodov iz raznih slovanskih literatur, poljske, češke, ukrajinske, beloruske, ruske, s čemer je začel že v domovini v *Domu in svetu* in *Slovincu*. Poleg tega *Meddobje* kontinuirano goji krščansko filozofsko miselnost, razen zdomskih teologov pa v reviji sodelujeta tudi dva poznejša vidna predstavnika slovenske katoliške Cerkve dr. Alojzij Šuštar in dr. Franc Rode. Urednik France Papež skuša v reviji poleg upoštevanja tradicije uveljaviti tudi dosežke klasičnega literarnega modernizma s prevodi raznih tekstov svetovne literature (Eliota, Claudela, Pabla Nerude itd.).

Toda kakšen je začetek oziroma toliko pričakovani start?

Glavni lirik prvega zvezka nove revije je tedaj v Rimu živeči duhovnik Rafko Vodeb. Poleg njegovih impresionističnih kratkih verzov so objavljene več ali manj tradicionalistične pesmi Vinka Beličiča, Vladimirja Kosa in ljubezenska lirika od žene tedaj ločenega Tineta Debeljaka starejšega, ki postane vodilni literarni zgodovinar v emigraciji. Bine Šulinov (to je Zorko Simčič) objavi vsebinsko in stilistično domiselno eksistencialno prozo emigrantske odtujenosti v velikem tujem mestu 'Odhojene stopinje'. Poleg filozofskega eseja izpod peresa Milana Komarja je nekaj prostora namenjeno tudi zapuščini 22. marca 1951 v mestu Posadas v provinci Misiones v 65. letu starosti umrlemu Antonu Novačanu (med drugim je natisnjen prolog k nedokončani drami Friderik Celjski). Novačanova verzificirana satira 'Rdeči panteon', ki je

izšla leta 1948 v tržaškem tedniku *Demokracija* pod psevdonimom Delfin, pa je s pravim avtorjevim imenom natisnjena v *Meddobju*², s popravki, ki jih je dr. Tinetu Debeljaku izročil v Argentini še sam avtor. Ta rezka satira spominja na Levstikovo 'Ježo na Parnas', Novačan pa je tokrat izdrl kij in maha v sveti jezi po pisateljih z Otonom Župančičem na čelu, ki so se v domovini uklonili novemu redu. Ko se v tej satiri Krpan in Cankar pomenjukjeta o slovenskih poetih, beremo denimo o Ingoliču: Dolgočasen kakor kalna Drava, vendar ne tako globok. Ali o Mišku Kranjcu: Odkar je njegova duša krvava in je sokriv za mnoga vešala, ne bi pisateljske roke oprala ne Soča ne Sava ne Mura ne Drava. Vladimirja Bartola direktno obdolži vohunstva, češ da ga je v Trst poslala s posebnim namenom Ozna, da bi nadziral emigrante in zvalil Novačana v Ljubljano. Vsekakor je ta subjektivni tekst avtentičen odsev tedanjih napetih in neurejenih razmer. Marijan Marolt razmišlja o umetnosti v domovini, Anica Kralj pa objavi portret vidne zdomske slikarke Bare Remec. Interaktiven odnos na ravni različnih kultur izpričuje 'Pismo iz Nemčije' Ignacija Lenčka – z omembo Heideggerja, teologa Hoeffnerja in »najvplivnejšega katoliškega človeka v Nemčiji« Romana Guardinija. Ruda Jurčec vpelje rubriko Črke besede misli, v kateri začne razvijati svoj posebni esejistični stil kot preplet spominskega pričevanja, iskanja posebnih okvirov za novo ovrednotenje slovenske nacionalne identitete ob premisleku o vzporednem dogajanju v evropski oziroma svetovni umetnosti, kulturi, ekonomiji in politiki, kar mu bo pozneje služilo kot odskočna deska za pisanje spominov 'Skozi luči in sence'. Poseg v medkulturni prostor izpričuje tudi dva španska prevoda pesmi Franceta Balantiča in Otona Župančiča, ki ju je opravila Marisol de Castro. Precej prostora je odmerjeno kulturnim beležkam ter recenzijskim zapisom o novih knjigah, zlasti zdomskih in zamejskih.

V tretji številki prvega letnika preseneti Vladimir Kos z moderno odprtostjo svoje lirične pesnitve 'Makova simfonija', v četrti številki istega letnika pa objavi Milan Komar pod naslovom 'Korenine kačurstva' esej o problematiki in problematičnosti idealizma.

V drugem in tretjem letniku (1955, 1956) je *Meddobje* posebno obsežno, saj izide vsako leto v treh zvezkih s šestimi številkami. V prvem zvezku drugega letnika je objavljena novela 'Potni list' tedaj še v Trstu živečega Mirka Javornika s plastičnimi, a črno-belimi zarisi boja med pozitivnimi protikomunističnimi protagonistami in temnim svetom komunizma, napisana jasno in gladko v duhu tedanje hladne vojne med dvema ideološko nasprotnima taboroma, kar avtor podčrta z nevarnim krajem dogajanja: mejo med dvema sovražnima državama in poglobi z disonantno ljubezensko zgodbo. Javornik se v *Meddobju* zdaj pojavi tudi kot esejist in kot kronist kulturnih dogodkov. Prezreti tudi ne bi smeli njegove radijske igre 'Rdeči mak'.³ Med sodelavci kot prozaist nastopi v Združenih državah Amerike živeči Karel Mauser, od tam pošilja v revijo svoje pesniške prispevke tudi Milena Šoukal, eno od redkih ženskih

² *Meddobje*, št. 1-2-3/II, 1955.

³ *Meddobje*, št. 1-2/ III, 1956-57.

literarnih peres slovenskega zdomstva. Kulturološko zanimiva je objava »ankete 1954« o bralnih navadah in željah slovenske zdomske skupnosti, ki ni pokazala posebno jasne in privlačne slike bralnega občinstva. Raznolika in nihajoča med domačijskim berilom in utopičnim romanom pa so bila tudi pričakovanja bralskega potenciala, vendar so literati kljub določenim težavam in morda drugačnim pričakovanjem zdomske skupnosti v *Meddobju* in pri Slovenski kulturni akciji nadaljevali svojo v glavnem bolj svetovljansko in esteticistično pot, kot samosvoja avtorja pa sta se v začetnih fazah na revijinih straneh zlasti dobro razvila in uveljavila Zorko Simčič in Ruda Jurčec. Vsekakor je očitno, da je že na začetku prihajalo do razmaka med kulturniško elito in tako imenovanim običajnim zdomstvom, ki se postopoma proti želji elite asimilira z večinskim narodom. Sicer pa je usodo slovenske zdomske književnosti dokaj jasno že leta 1956⁴ predvidel eden njenih glavnih argentinskih usmerjevalcev dr. Tine Debeljak. Bodočnost naše emigracijske književnosti bo kratkotrajna: dokler bo živel sedanji pišoči rod, morda od sedanjih dvajsetletnikov nazaj ... Drugi bodo verjetno pisali že raje v tujem jeziku, ki jim bo bližji ... V tem malodušje ni na mestu, bolj je v tem, da bodo usahnili pisatelji in ne bo nobenega dotoka ter da bo odpovedalo občinstvo, ki bo predvsem v mlajšem rodu izgubilo stik s pisateljem.⁵

Pesnik, dramatik in prevajalec France Papež začne sodelovati v drugem letniku.

V tretjem letniku objavi esej 'T.S.Eliot' in »nerazumljivo« pesništvo in nekaj prevodov Eliotove lirike. Kot pesnik in mislec se začne iz Rima oglašati Karel Vladimir Truhlar. Oster, rezek, poliglotsko načitan in izobražen kritik slovenskih domovinskih nedonošenosti in tamkajšnje »ždanovščine« je v Rimu živeči teolog in zgodovinar France Dolinar.

V šestem letniku (1961) pristopi v uredništvo pesnik Rafko Vodeb z nalogo, da še bolj pritegne in poveže evropske sodelavce. Dotok se zdaj popestri z nekaterimi mlajšimi peresi, novima emigrantoma v Avstriji Mileno Merlak in mojo malenkostjo, nekoliko pozneje (1964) še s pesniškimi teksti v Avstraliji živečega Berta Pribca.

Očitno je, da je poseben usmeritveni pečat podaril prvemu obdobju *Meddobja* poleg pisatelja Zorka Simčiča predvsem pokojni publicist in pisatelj Ruda Jurčec. Zadnji je revijo skušal pregnesti z duhom »posvečene« kulturne službe vzvišenim idealom slovenstva, krščanstva in svobode v globalnem kontekstu soočenja z univerzalno kulturo človeštva.

Po drugem vatikanskem koncilu z obsežnimi reformami katoliške cerkve je konec šestdesetih let postalo očitno, da želi Jurčec obdržati »trdo linijo« v odnosu do sistema v Sloveniji. Zahteval je, da mora biti Slovenska kulturna akcija in njena revija *Meddobje* »organizacija slovenskih protikomunističnih kulturnih delavcev«, vendar s to radikalno pozicijo ni uspel. Leta 1969 je prišlo do razcepa oziroma ločitve emigrantskih duhov. Potem ko sta v devetem letniku iz uredništva *Meddobja* izstopila Simčič in Vodeb, je skušal revijo nekaj časa urejevati sam, a je odnehal. Uredništvo je

⁴ *Meddobje*, št. 4-5/II.

⁵ Buenosaireska »okrogla miza«, str. 206-207.

prevzel tako imenovani konzorcij z nekdanjim urednikom ljubljanskega *Doma in sveta* dr. Tinetom Debeljakom na čelu, glavni urednik pa je postal France Papež in kljub različnim spremembam v strukturi revije in posameznih članov njenega uredništva ostal na tem mestu do svoje smrti v letu 1996. Jurčec je zapustil Slovensko kulturno akcijo in skupaj s pisateljem Mirkom Javornikom in publicistom Francetom Dolinarjem začel izdajati politično radikalno, fundamentalistično publikacijo *Sij slovenske svobode*, s katero je oral ledino in se boril proti ustaljenim tokovom s tedaj še redko vizijo neodvisne, suverene Slovenije kot edine možne rešitve krize slovenske družbene stvarnosti in krize slovenskega naroda.

Uveljavitev Debeljakovih dokaj tradicionalističnih estetskih in miselnih osnov, a – kar je važno! – v sklopu njegovega tudi za druge smeri odprtega pluralističnega koncepta, pomeni sicer odklon od Jurčevega, Simčičevega in Vodebovega stremjenja k višjim estetskim, spiritualističnim in miselnim kvalitetam prispevkov, vendar začne istočasno oblikovati svoj notranjeliterarni moderni pristop tudi pesnik in glavni urednik France Papež, medtem ko član uredniškega odbora Nikolaj Jeločnik s svojo aktualno kritično in povezovalno linijo poživi dogajanje v politično in ekonomsko vedno bolj problematičnem obdobju. Poleg Tineta Debeljaka in Franceta Papeža sodelujejo v tej fazi *Meddobja* predvsem Vladimir Kos iz Japonske, Frank Bukvič in Karel Mauser iz Združenih držav Amerike, Ted Kramolc iz Kanade, Vinko Beličič iz Trsta, Bert Pribac iz Avstralije, Milena Merlak in Lev Detela z Dunaja.

Slabe ekonomske razmere in upad ustvarjalne dejavnosti v Argentini privedejo v letih 1979 – 1981 *Meddobje* do druge krize, ki za trenutek ogrozi obstoj celotne Slovenske kulturne akcije. Po začasnem premoru, v katerem revija ne izhaja, se v letu 1982 pojavijo pod uredništvom že prejšnjega glavnega urednika Franceta Papeža in z demokratično razširjenim uredniškim konzorcijem (ob odstopu Nikolaja Jeločnika) novi zvezki *Meddobja*. Za to novo in tretje revijino obdobje je značilen kritično-povezovalni vseslovenski univerzalni pristop. Revija priteguje v svoj krog ustvarjalce iz Indije (Jože Cukale), Japonske (Vladimir Kos), Kanade (Ted Kramolc), Evrope (Vinko Beličič, Milena Merlak, Lev Detela), a tudi, kar deluje vzpodbudno in poživljajoče, novo, mlajšo generacijo Slovencev, ki se je rodila že v Argentini, a se čuti z domovino svojih mater in očetov duhovno povezana. Sem sodijo novi sourednik in pisatelj Andrej Rot, publicistka dr. Katica Cukljati in drugi. Revija se skuša zdaj odpreti tudi nekaterim najboljšim slovenskim narodnozaveščevalnim hotenjem v zamejstvu in v centralni domovini, vendar uradni usmerjevalci slovenske kulturne politike vse do spremembe političnega sistema ne spremenijo svojega negativnega odnosa do emigracije in njenih prizadevanj na kulturnem področju. Zanimiv je razpon prispevkov, ki prihajajo tako rekoč z vseh celin. Poleg argentinskih motivov, ki jih na nov način uvaja že starejši Tone Brulc, pritegne pristop v Indiji živečega Jožeta Cukaleta. V prozi 'Jezne ulice'⁶ pripoveduje misijonsko zgodbo iz župnišča v Kalkuti, v kateri prepriča s tradicionalnimi, a utemeljeno uporabljenimi sredstvi oblikovani

⁶ Meddobje, št. 4/XVIII, 1983.

zaris konfliktno socialnopolitične eksotične atmosfere s slovenskim protagonistom v ospredju. Z azijsko eksotiko se v *Meddobju* oglašajo z japonskih otokov kot pesnik, a tudi kot prozaist Vladimir Kos. V prozi 'Noč in velemestne luči'⁷ na primer opisuje ljubezen vietnamskih beguncev Lina in slepe Tomiko v naročju japonskega velemešta. Niz avstralskih in begunskih motivov ponuja v svojih liričnih tekstih tedaj v Canberri živeči Bert Pribac. Pestrost geografskih motivov izpod peres različnih piscev sega tako od slovenske, delno idealistično predstavljene spominske motivike iz stare Slovenije preko Evrope čez vse oceane na nove kontinente in ustvari univerzalizem s slovensko besedo zapolnjenega svetovnega prostora.

Po smrti Franceta Papeža skuša od leta 1996 *Meddobje* najprej urejevati pesnik Vinko Rode, leta 1998 pa ga v funkciji glavnega urednika nasledi Marijan Eiletz. Leta 2000 izide štiriintrideseti letnik *Meddobja*, kot običajno v štirih številkah oziroma v dveh zvezkih s skupnim obsegom 320 strani. Pred mesecem dni sledi izid zadnjega dvojnega zvezka *Meddobja*, prve dvojne številke petintridesetega letnika 2001 na 160 straneh. To je takorekoč, kot izgleda, zadnja faza pomembne slovenske emigrant-ske revije, ki bi lahko kmalu praznovala petdesetletnico svojega obstoja, čeprav se posamezni letniki ne krijejo vedno s koledarskimi leti in je zaradi različnih kriz občasno prihajalo do zastojev in tudi dvehletnih premorov.

V zadnjem desetletju je že France Papež (ob štiridesetletnici Slovenske kulturne akcije) začel objavljati bogato arhivsko gradivo in tako dokumentirati glavne ali pa delno še neznane poteze slovenskega zdomskega kulturnega utripa. V zadnjih zvezkih se objavljanje različnega starejšega gradiva (korespondenca med pisatelji, uredniki in kulturnimi delavci, še neobjavljeni rokopisi, eseji in razprave o zdomskih piscih in njihovih delih itd.), ki je pomembno za literarno zgodovino, nadaljuje. V *Meddobju* št. 1-2 letnika 1999 je v tem kontekstu na primer zanimiva objava enodejanke 'Nadčlovek' Antona Novačana z aktualno politično problematiko. Ta natis istočasno dopolnjuje objava korespondence med Novačanom in Ivom Grudnom. V zadnji dvojni številki te revije za leto 1999 pa ponuja Jože Rant v branje pisma treh urednikov *Meddobja*, Vinka Rodeta, Andreja Rota in Toneta Brulca. Natisnjenih je tudi več ohranjenih pisem Vinka Brumna in Vladimirja Kosa, v katerih oba kulturna delavca razmišljata zlasti o filozofskih in religioznih vprašanjih. Ob stoti obletnici rojstva v Argentini umrlega mladinskega pisatelja Mirka Kunčiča objavlja Rozina Švent iz Ljubljane več pisem tega v Sloveniji danes malo znanega avtorja, ki jih je pred drugo svetovno vojno poslal Franu Albrehtu in profesorju Pavlu Karlinu, zdaj pa jih hranijo v rokopisni zbirki NUK. Gradivo o slovenski glasbeni dejavnosti v Argentini skozi četrto stoletja je pripravil Alojzij Geržinič. Literarnozgodovinsko zanimiva so pisma v Trstu nedavno umrlega Vinka Beličiča že omenjenemu v Argentini živečemu Geržiniču (2000, 2001). Koristna je tudi objava razprave Irene Avsenik Nabergoj iz Slovenije o literarni kritiki in esejistiki v *Meddobju* s prikazi esejistike Milana Komarja, Zorka Simičiča, Rude Jurčeca, Vinka Brumna, Karla Vladimirja Truhlarja, Ignacija Lenčka

⁷ *Meddobje*, št. 1-2/ XXII, 1986.

in drugih.⁸ Zanimiva je tudi tendenca objavljanja prevodov mlajših piscev slovenskega rodu, ki pa ne ustvarjajo več v slovenščini.

V celoti gledano je pred nami od leta 1954 imponirajoče število štiriintridesetih letnikov *Meddobja* v stooseminštiridesetih številkah na več tisoč straneh (okrogdeset tisoč osemstoštiriintrideset strani teksta, nad sto strani raznih seznamov in številne velikokrat barvne grafične priloge del zdomskih slikarjev in kiparjev). Če to enciklopedično panoramo slovenske ustvarjalnosti v tujini uokvirimo v bogat niz knjižnih izdaj Slovenske kulturne akcije in soočimo s paralelnimi slovenskimi leposlovnimi dosežki v tujini, potem je pred nami kljub težavam, ki so spremljale slovenski zdomski tisk, in glede na razmere nastajanja, izredno obsežno število strani slovenske lepe besede, ki je hotela biti živa priča zvestobe slovenskemu narodu, krščanski kulturi in humanističnim pogledom v vseh umetnostih.

LITERATURA

- Detela, Lev, Osemnajst letnikov slovenske zdomske kulturne revije Meddobje, Celovški zvon, 2 /II, Celovec, marec 1984, str. 122–125.
- Švent, Rozina, Bibliografsko kazalo Meddobja: I-XXVII:1954–1993. Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica, 1994.
- Štuhec, Miran, Literarne revije in programi. V: Slovenska književnost III. Ljubljana: DZS, 2001, str. 469 – 508.
- Irena Avsenik Nabergoj, Literarna kritika in esejistika v Meddobju, Meddobje, 1–2/ XXXIV, Buenos Aires 2000, str. 92–157; Meddobje, 3–4/ XXXIV, Buenos Aires 2000, str. 236–297; Meddobje, 1–2/ XXXV, Buenos Aires 2001, str. 78 – 103; (objavljanje se nadaljuje).

⁸ Meddobje, št. 1-2, 3-4, 2000.

SUMMARY

FIVE DECADES OF THE SLOVENE EMIGRANT CULTURAL MAGAZINE MEDDOBJE

Lev Detela

The cultural magazine Meddobje arose in 1954 in Buenos Aires from the artistic commotion and intention of those mainly Catholic intellectual groups that left their homeland during the political turnabout in 1945 and settled in the bordering states and elsewhere in Europe and as well in South and North America and on other continents. In nearly half a century of existence (from 1954 until today) the magazine developed in its forty years (because of lack of financial means and other difficulties there were periodically delays in printing of individual numbers) a widespread and frequently analytical activity. The magazine's orientation was widened in its first period by the help of the writer Zorko Simčič, and above all by its main initiator and founder Rudi Jurčec who was a writer and an important cultural publicist. In the first phase, when the creative moment in central Slovenia was dogmatically still strongly silenced, the magazine Meddobje was artistically and journalistically significant. Later, when the central Slovenian cultural scene opened and democratized, the magazine became and remained, despite various crises and different editorial boards, an assembly point of numerous spiritual chances. In its traditional relations it remained connected with the Christian philosophical idea and literature, and in the course of years, with the inflow of new collaborators and editors, moderated its former radical standpoint towards the bygone communist reality in Slovenia. Meddobje is now being edited in Buenos Aires by the editor in chief Marijan Eiletz and editors Vinko Rode and Milena Ahčin, with cooperation of the editor for Europe Lev Detela.